

Federația Română de Șah

Fondată în 1925

COMISIA DE ETICĂ ȘI DISCIPLINĂ **A FEDERAȚIEI ROMÂNE DE ȘAH**

Comisia de Etică și Disciplină a Federației Române de Șah (în continuare denumită „**COMISIA**”), aflată în următoarea componență:

Președinte: Av. BOGDAN IONESCU

Membri: PANAINTE DANIEL

IOSIF MIHAI

BÂRZANU IULIAN

MIHAILIUC FLAVIUS

a pronunțat astăzi, 19 ianuarie 2023, următoarea:

DECIZIE

În cazul **NĂSUI VASILE vs. TOMA ANDREICA ALIN.**

I. INTRODUCERE

La data de 04 ianuarie 2023, doamnel **NĂSUI VASILE** adresează prezentei **COMISII** un E-mail în cuprinsul căruia (în esență) și-a manifestat dezaprobarea vizavi de conduita domnului **TOMA ANDREICA ALIN**. Mai exact, cu ocazia desfășurării runde nr. 5 (a concursului **CUPA DE TOAMNĂ NAPOCENSIS** - Ediția I, Cluj-Napoca, 18-20 Noiembrie 2022), domnul **NĂSUI VASILE**, în calitate de jucător, pretinde că a fost „foarte stresat” urmare a faptului că domnul **TOMA ANDREICA ALIN** s-a angrenat într-o discuție aprinsă cu doamna **OLARIU CHILUȚ CRISTINA ANDRA**. Cu ocazia acestei discuții, domnul **TOMA ANDREICA ALIN** ar fi vorbit tare, ar fi deranjat buna desfășurare a concursului, fiind necesară până și intervenția ofițerului de serviciu, care în final i-a poftit în afara sălii de joc.

Domnul **NĂSUI VASILE** consideră mai departe că din pricina situației create de domnul **TOMA ANDREICA ALIN** (socotit „principalul

vinovat”) a pierdut partida din runda nr. 5, solicitând mai departe ”să mi se anuleze partida pierdută”.

La data de 05 ianuarie 2022, **COMISIA** nefiind lămurită asupra limitelor investiției/cadrului procesual a solicitat anumite explicații și detalii suplimentare, iar în urma celor ce i-au fost furnizate s-a putut înțelege că:

■ **NĂSUI VASILE** (în nume propriu) formulează într-adevăr o plângere împotriva domnului **TOMA ANDREICA ALIN**, plângere adresată prezentei **COMISII**, investind-ne astfel cu soluționarea acestui caz;

■ Reclamantul **NĂSUI VASILE** consideră că pârâtul **TOMA ANDREICA ALIN** se face vinovat de încălcarea art. 2 lit. d) din Codul de Etică, solicitând sancționarea acestuia prin „*amendă sau chiar suspendarea pe o anumită perioadă de timp*”.

Mai departe, plângerea reclamantului **NĂSUI VASILE** este comunicată pârâtului, care la data de 10 ianuarie 2023 transmite un răspuns, răspuns prin care (în esență) invocă o inadmisibilitate și o tardivitate a plângerii adresate **COMISIEI**. Mai exact, domnul **TOMA ANDREICA ALIN** consideră că reclamantul ar fi trebuit să formuleze un apel (în termen de maximum 1 oră după încheierea partidei pierdute din runda nr. 5) la Comisia de apel a competiției, iar apoi decizia Comisiei de apel a competiției să o atace (în termen de maximum 3 zile de la emiterea/aplicarea acesteia) înaintea prezentei **COMISII**.

Cu titlu prealabil, prezenta **COMISIE** se consideră competentă a soluționa plângerea de față, plângere care vizează în esență **un incident petrecut cu ocazia unui turneu de șah omologat de Federația Română de Șah, incident în care un jucător/sportiv acuză un spectator/antrenor de încălcarea unei anumite dispoziții din Codul de Etică a F.R. Șah**. În aceste auspicii, **COMISIA** se declară competentă *ratione materiae, ratione personae, ratione loci și ratione temporis* pentru a emite o decizie în cazul de față.

II. CONSIDERENTE

COMISIA va analiza cu prioritatea excepțiile de inadmisibilitate și tardivitate invocate de către pârât.

Astfel, în timpul unui turneu de șah pot avea loc o multitudine de încălcări ale Codului de Etică (șahist). Unele dintre aceste încălcări vor putea să fie sesizate/adresate exact în cursul derulării respectivului turneu, iar altele după finalizarea acestuia. Uneori, o încălcare a Codului de Etică (șahist) este observată chiar de către arbitrul competiției, care va putea să aplice atunci o decizie în acest sens. Respectiva decizie va putea să fie apoi contestată, urmându-se o anumită procedură și respectându-se varii termene, a căror nerespectare va putea atrage diverse sancțiuni.

Există unele cazuri (considerate ca încălcări ale Codului de Etică) care în același timp ar putea să fie socotite ca încălcări aduse inclusiv Legilor șahului (*Laws of Chess*), cum este bunăoară cazul descris la art. 2 lit. h) din Codul de Etică al F.R. Șah. Alte cazuri (considerate tot ca încălcări ale Codului de Etică) se găsesc cumva la confluența cu anumite proceduri sau tehnicalități [de pildă art. 2 lit. k) din Codul de Etică], dar la fel de adevărat este că există și anumite cazuri ce evocă etica pură (așa cum este ea înțeleasă ca concept filosofic). Un astfel de caz regăsim normat la art. 2 lit. d) din Codul de Etică, anume: „*persoana care încalcă regulile comune de comportament în societate (...).*”

În lumina celor de mai sus, **COMISIA** apreciază că nu are îndrituirea de a anula o partidă desfășurată în cadrul unui turneu de șah. Un jucător pretins nemulțumit de rezultatul partidei sale va trebui într-adevăr să se adreseze atunci arbitrului competiției, iar decizia arbitrului (dacă jucătorul este în continuare nemulțumit) să o atace mai departe la Comisia de apel a competiției. Dar chiar dacă o decizie a unei Comisii de apel a competiției va putea să fie atacată (mai departe) în fața prezentei **COMISII**, într-o practică ferm cristalizată **s-a conchis că rezultatul [de 1-0, 0-1 sau 1/2-1/2] stabilit de o astfel de comisie de apel a competiției rămâne definitiv**. Analiza/verificarea pe care **COMISIA** este îndrituită a o realiza atunci se mărginește strict la aspectele ce țin de încălcarea sau nu a Codului de Etică, **neputând viza tehnicalitatea *per se* a rezultatului stabilit de către Comisia de apel a competiției**.

Altfel stau lucrurile când un jucător (angrenat într-un turneu de șah) se plânge pur și simplu de conduita neetică unui spectator/antrenor. O plângere formulată (ca cea de față) pe temeiul art. 2 lit. d) din Codul de Etică a F.R. Șah, **va putea să fie adresată direct prezentei COMISII, fără parcurgerea vreunei proceduri prealabile**.

Așadar, dacă solicitarea reclamantului de a i se anula partida pierdută apare **COMISIEI** ca inadmisibilă, cu toate acestea considerăm că nimic nu împiedică intrarea pe fondul cauzei privind analiza chestiunii dacă pârâtul **TOMA ANDREICA ALIN** a încălcat sau nu dispozițiile art. 2 lit. d) din Codul de Etică al F.R. Șah.

Pe fondul cauzei, **COMISIA** ține a sublinia primordial un aspect fie el (chiar) și de domeniul evidenței. Anume, **reclamantul nu-și dovedește plângerea prin niciun mijloc de probă**. Toate afirmațiile (din plângerea formulată) rămân la stadiul de afirmații odată ce reclamantul **nu a depus și nu a propus nicio probă în dovedirea lor**. Pe de altă parte, până și construcția ideatică a plângerii reclamantului apare **COMISIEI** forțată și exagerată. Bunăoară, legăturile de cauzalitate pe care reclamantul încearcă

să le creioneze sunt foarte „subțiri” la nivel factual, cât și la nivelul verosimilității. Un scenariu de genul că: doi spectatori au discutat (fie chiar tare/aprins/gălăgios) în sala de joc, ceea ce a condus la stresarea majoră a unui jucător, ceea ce a condus (și) mai departe, exact din acest motiv, la pierderea partidei de șah de către respectivul, apare **COMISIEI** destul de fantezist, de nenatural, necredibil.

De altfel, este de notorietate că în cazul turneeleor open (ca și cel din speță), unde sunt implicați un număr mult mai mare de persoane (față de, bunăoară, turneele închise) nu se păstrează și nici nu se poate păstra o liniște desăvârșită. Există mereu anumiți factori, anumite elemente perturbatoare (evident, care de principiu ar trebui înlăturare și/sau minimizate), **dar a împărtăși *ad litteram* teza actualului reclamant ar însemna chiar ducerea lucrurilor în absurd, până la încurajarea ilogică a unor sesizări/plângeri în masă (orice jucător care pierde o partidă de șah într-un turneu ar sesiza atunci COMISIA pentru anularea partidei, pe motiv că a fost deranjat de ceva anume în timpul derulării ei).**

Pe lângă aceste argumente (și constanta nescăpare din vedere a chestiunii lipsei oricărei probe care să-i susțină plângerea formulată), **COMISIA** nu este convinsă nici de deplina bună credință a reclamantului, de onestitatea/sinceritatea intențiilor sale în formularea plângerii împotriva domnului **TOMA ANDREICA ALIN**. Avem aici în vedere nu doar timpul lung în care a stat în pasivitate (raportat la momentul pretinsei încălcări a Codului de Etică de către pârât), cât și momentul exact la care a sesizat prezenta **COMISIE**, anume la momentul în care tot aceeași **COMISIE** administra probațiunea în cazul **OLARIU CHILUȚ CRISTINA ANDRA vs. ANDREICA OVIDIU-TIBERIU, KEDVES LORAND, POP IOAN, MIRON IONEL, A.C.S. NAPOCENSIS ACTIV ȘI TOMA ANDREICA ALIN** (*brevitatis causa OLARIU CHILUȚ CRISTINA ANDRA vs. ANDREICA OVIDIU-TIBERIU și alții*). Nu în ultimul rând, catalogarea *ab initio* și categorică a pârâtului ca „*principalul vinovat*” de cele întâmplate (pe lângă aspectul că nu este conformă realității, astfel cum va fi explicat infra) a apărut la data de 04.01.2023 (și pare în continuare) mai degrabă ca o încercare a reclamantului **NĂSUI VASILE** de a susține anumite interese din cazul **OLARIU CHILUȚ CRISTINA ANDRA vs. ANDREICA OVIDIU-TIBERIU și alții**.

În fine, nu există nicio contradicție ideatică sau în termeni între soluția pronunțată în prezenta cauză și cea pronunțată (la data de 13 ianuarie 2023) în cauza **OLARIU CHILUȚ CRISTINA ANDRA vs. ANDREICA OVIDIU-TIBERIU și alții**.

Astfel, în cuprinsul deciziei din 13 ianuarie 2023, **COMISIA** noastră a făcut trimitere inclusiv la propunerea din data de 25 noiembrie 2022 a

Colegiul Central de Arbitri a F.R. Șah, **privind suspendarea din arbitraj pe o perioadă de 3 luni a domnului ANDREICA OVIDIU-TIBERIU.** Așa cum a fost explicat pe larg în decizia **COMISIEI** noastre din 13 ianuarie 2023 (pronunțată în tot evocatul caz **OLARIU CHILUȚ CRISTINA ANDRA vs. ANDREICA OVIDIU-TIBERIU și alții**), discuțiile aprinse dintre doamna **OLARIU CHILUȚ CRISTINA** și domnul **TOMA ANDREICA ALIN** (discuții care l-ar fi stresat major pe actualul reclamant **NĂSUI VASILE** și care i-ar fi cauzat, pretins, pierderea partidei din runda nr. 5) au pornit de la o eroare majoră de arbitraj a domnului **ANDREICA OVIDIU-TIBERIU.**

Într-adevăr, în cazul **OLARIU CHILUȚ CRISTINA ANDRA vs. ANDREICA OVIDIU-TIBERIU și alții**, domnul **TOMA ANDREICA ALIN** a fost găsit vinovat pentru încălcarea **dispozițiilor art. 2 lit. b) și j) din Codul de Etică al F.R. Șah., aplicându-i-se sancțiunea avertismentului. COMISIA** și-a motivat atunci aplicarea sancțiunii (în esență) pe considerentele că (cităm): „Deși la nivel pur uman s-ar putea înțelege oarecum revolta domnului **TOMA ANDREICA ALIN** față de nedreptatea cauzată elevului său urmare a greșelii grosiere a arbitrului, totuși la nivel normativ/legal/etic acesta **ar fi trebuit să arboreze o conduită cu mult mai echilibrată, mai echidistantă, mai imparțială.** De asemenea, **TOMA ANDREICA ALIN** ar fi trebuit să evite (chiar *ab initio*) orice situații în cadrul cărora ar plana asupra persoanei sale o suspiciune rezonabilă de conflict de interese, de abuz de funcție/putere. Nu în ultimul rând, prin prisma funcției ocupate în cadrul Consiliul Director al F.R. Șah (fiind astfel un oficial al F.R. Șah), domnul **TOMA ANDREICA ALIN** are anumite obligații de rezervă, de prudență, de a nu pune F.R. Șah într-o lumină nejustificată, nefavorabilă. Astfel, cu bănuială legitimă participanții și observatorii la situația dezbătută în litigiul pendinte ar fi putut considera conduita domnului **TOMA ANDREICA ALIN** ca fiind una intimidantă, constrângătoare, presantă, imperativă, îndeosebi în urma declinării de către acesta a funcției înalte/importante deținute în cadrul F.R. Șah.”

În prezentul caz, totuși, **COMISIA** nu găsește nicio rațiune, nicio justificare, niciun temei și nu deține nicio probă care cu satisfacție confortabilă să convingă că conduita pârâtului **TOMA ANDREICA ALIN** s-ar subsuma și încălcării prevăzute la **art. 2 lit. d) din Codul de Etică a F.R. Șah.** Domnul **TOMA ANDREICA ALIN** a fost deja sancționat (în cazul **OLARIU CHILUȚ CRISTINA ANDRA vs. ANDREICA OVIDIU-TIBERIU și alții**) pentru încălcarea dispozițiilor **art. 2 lit. b) și j) din Codul de Etică al F.R. Șah.,** iar în prezentul caz (**NĂSUI VASILE vs. TOMA ANDREICA ALIN**), vizând esențialmente același eveniment și aceeași conduită a pârâtului, nu vom admite (pentru toate argumentele

expuse supra) o extindere, o suplimentare a încălcării Codului de Etică și la textul art. 2 lit. d).

În virtutea tuturor celor mai sus expuse, în **UNANIMITATE**, prezenta **COMISIA hotărăște:**

III. DISPOZITIVUL

■ **Respinge în tot** sesizarea/plângerea reclamantului **NĂSUI VASILE.**

■ Prezenta decizie poate să fie atacată cu apel în termen de 10 zile, la Comisia federală de apel.

PREȘEDINTELE COMISIEI
AV. BOGDAN IONESCU

